

Forskrift om opptak til høyere utdanning

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31. januar 2007 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-6, § 3-7 og § 4-9, jf. delegeringsvedtak 7. oktober 2005 nr. 1107. Endret ved forskrifter 18. oktober 2007, 18. november 2008, 24. april 2009, 23. november 2009, 11. juni 2010 og 30. november 2010

Kapittel 1. Virkeområde

§ 1-1. Virkeområde

- (1) Forskriften gjelder for opptak til grunnutdanninger ved institusjoner under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Forskriftens kapittel 6 om politiattest gjelder for opptak til høyere utdanning, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-9.
- (2) Med grunnutdanning menes utdanninger som normalt bygger på videregående opplæring og som ikke bygger på eller har annen høyere utdanning som del av opptakskrav.
- (3) Det er normalt krav om generell studiekompetanse for opptak til all grunnutdanning der det ikke er fastsatt unntak, jf. kapittel 3 i denne forskriften. I tillegg til kravet om generell studiekompetanse har departementet fastsatt spesielle opptakskrav for enkelte utdanninger, jf. kapittel 4.
- (4) Forskriften, med unntak av kapittel 6 om politiattest og kapittel 10 om falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner, gjelder ikke ved innpassing etter første studieår i flerårige profesjonsutdanninger, for opptak til utdanning som bygger på grunnutdanning, «profesjonsdelen» av utdanning og etter- og videreutdanning. For slike utdanninger har institusjonene fullmakt til selv å fastsette opptakskrav og rangeringsregler dersom departementet ikke har fastsatt slike i annen forskrift eller rammeplan.
- (5) Departementet kan unnta enkeltstudier fra reglene i denne forskriften.
- (6) Forskriften gjelder også, med visse unntak, jf. forskriftens § 8-1, for klager over enkeltvedtak i den nasjonale opptaksmodellen (NOM) for grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler som organiseres av Samordna opptak (SO).

Kapittel 2. Generell studiekompetanse

§ 2-1. Generell studiekompetanse – Kunnskapsløftet

- (1) Det generelle grunnlaget for opptak til universiteter og høyskoler (generell studiekompetanse) skal normalt være:
Vitnemål om bestått norsk treårig videregående opplæring som gir studie- eller yrkeskompetanse,
eller
fylt 23 år i løpet av opptaksåret og kan dokumentere minimum fem års fulltids arbeidserfaring og/eller utdanning (23/5-søkere). Omsorgsarbeid og militær førstegangstjeneste eller siviltjeneste kan også regnes som arbeidserfaring. Som utdanning gjelder bestått årstrinn i videregående opplæring, godkjent årskurs fra folkehøyskole, og/eller eksamen fra studium av minst ett års varighet.

For begge alternativene over kreves følgende fag fra videregående opplæring som må være dekket innenfor, eller tatt i tillegg til kravene over:

- norsk 393 timer
- engelsk 140 timer
- matematikk 224 timer
- naturfag 140 timer
- samfunnsfag 84 timer
- historie 140 timer

Fagene er oppgitt med samlet omfang i timer (60 minutters enheter). Fagene må være bestått med karakteren 2 eller bedre.

(2) For søkere som har bestått norsk 309 timer og samisk/finsk 309 timer og historie 113 timer, gjelder ikke kravet om norsk 393 timer og kravet om historie 140 timer.

(3) Opptaksorganet har plikt til å vurdere om annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper kan godkjennes som likeverdig. Departementet kan gi nærmere regler.

(4) Søkere med generell studiekompetanse på grunnlag av videregående opplæring eller tidligere ordninger før Kunnskapsløftet, skal fortsatt ha generell studiekompetanse, jf. overgangsbestemmelsen i § 9-1.

§ 2-2. Utenlandsk utdanning

(1) Søkere med 3-årig videregående utdanning fra de andre nordiske landene er kvalifisert for opptak uten tilleggskrav i norsk når den videregående utdanningen gir generelt opptaksgrunnlag til universiteter og høyskoler i de respektive landene.

(2) Søkere som har utenlandsk utdanning fra land utenfor Norden, må dokumentere bestått utdanning på nivå med norsk 3-årig videregående opplæring som gir generell studiekompetanse, jf. sjette ledd, og i tillegg dokumentere kunnskaper i norsk med én av følgende prøver:

1. Bestått norsk med 393 timer fra videregående opplæring.
2. Bestått eksamen fra trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene.
3. Bestått eksamen fra 1-årig høyskolestudium i norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter.
4. Skriftlig test i norsk, høyere nivå, ("Bergenstesten") med minimum 450 poeng eller "bestått" etter ny vurderingsordning f.o.m. høsten 2009.

(3) Universitetet eller høyskolen kan godta annen dokumentasjon av norskkunnskaper. Søkere som for eksempel vil dokumentere norskkunnskaper med norsk eller et annet nordisk språk som morsmål, må normalt dokumentere at de har hatt opplæring i morsmålet på minst norsk/nordisk grunnskolenivå.

(4) Søkere som har utdanning fra International Baccalaureate (IB), og som enten har tatt norsk A eller norsk B på minst lavere nivå ("standard level"), eller som oppfyller kravene i tredje ledd, fyller kravene til generell studiekompetanse dersom de i tillegg oppfyller ett av følgende krav:

1. oppnådd diplom fra International Baccalaureate (IB)
2. oppnådd IB-Certificate med mer enn 20 poeng og bestått i tre fag på lavere nivå («standard level») og tre fag på høyere nivå ("higher level"), eller bestått to fag på lavere nivå («standard level») og fire fag på høyere nivå ("higher level"). Slike søkere kan ikke ha lavere karakter enn 3. Theory of Knowledge, Creativity, Action and Service og Extended Essay må også være bestått.

(5) Kravene til norskkunnskaper gjelder ikke for søkere som skal tas opp til fremmedspråklige utdanningsprogram, og studenter som deltar i internasjonale utvekslingsprogram.

(6) GSU-listen er bindende ved opptak til høyere utdanning.

§ 2-3. Opptak på grunnlag av fullført høyere utdanning

Søkere som er tatt opp til høyere utdanning på grunnlag av regler om unntak fra kravet om generell studiekompetanse, jf. kapittel 3, og som har bestått en slik utdanning på minst ett år (60 studiepoeng eller 2 studier, hvert på 30 studiepoeng), får generell studiekompetanse under forutsetning av at de også oppfyller kravet om norsk, jf. § 2-1, dog slik at søkere med utdanning fra land utenom Norden, som er tatt opp med grunnlag i § 2-2 femte ledd, må dokumentere norskkunnskaper etter bestemmelsene i § 2-2.

§ 2-4. Opptak på grunnlag av fullført fagskoleutdanning

Søkere som har fullført 2-årig fagskoleutdanning godkjent etter lov 20. juni 2003 nr 56 om fagskoleutdanning, får generell studiekompetanse under forutsetning av at de også oppfyller kravet om norsk, jf. § 2-1.

Kapittel 3. Unntak fra krav om generell studiekompetanse

§ 3-1. Realkompetanse

(1) Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for et bestemt studium på grunnlag av realkompetanse.

(2) Realkompetanse er kunnskaper søkeren har fått gjennom yrkespraksis, ubetalt arbeid, organisasjonsarbeid, utdanning eller på annen måte.

(3) Utdanningsinstitusjonen må vurdere kvalifikasjonene i forhold til det faget som søkeren ønsker å studere, og finne fram til egnete og hensiktsmessige framgangsmåter for slike vurderinger. Søkeren må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet uten å ha generell studiekompetanse.

§ 3-2. Dispensasjon

(1) Institusjonene kan i særskilte tilfeller gjøre unntak fra kravet om generell studiekompetanse for søkere under 25 år. Vilkåret for slik dispensasjon er at søkeren kan dokumentere at det ikke har vært mulig, på grunn av varig sykdom, funksjonshemming eller lignende, å tilfredsstille enkelte av de kravene som normalt blir stilt for å bli tilkjent generell studiekompetanse.

(2) Utdanningsinstitusjonen må vurdere kvalifikasjonene i forhold til det faget som søkeren ønsker å studere, og finne fram til egnete og hensiktsmessige framgangsmåter for slike vurderinger. Søkeren må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet uten å ha generell studiekompetanse.

§ 3-3. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning

Institusjoner kan ta opp søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning, jf § 2-1 første ledd, og § 4-4 fjerde strekpunkt. Det forutsettes at søkerne har relevant fagbrev eller svennebrev.

§ 3-4. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte arkitektur og tekniske fag

Det gjøres unntak fra kravet om generell studiekompetanse for følgende studier:

- *Integrert masterstudium i teknologiske fag, 3-årig ingeniørutdanning og maritime fag*
Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og maritim høyskoleutdanning, nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag eller 2-årig fagskoleutdanning etter studieordninger før rammeplan fastsatt av departementet 1998/99.

- *Arkitektutdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet*
Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag eller 2-årig fagskoleutdanning etter studieordninger før rammeplan fastsatt av departementet 1998/99.

- *Matteknologiutdanning*
Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og maritim høyskoleutdanning eller 1-årig tilpasningskurs, nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag eller 2-årig fagskoleutdanning etter studieordninger før rammeplan fastsatt av departementet 1998/99.

- *2-årig ingeniørutdanning*
Studiet er tilpasset søkere som har bestått godkjent fagskoleutdanning i relevante tekniske fag.

§ 3-5. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte språkfag

- *Samisk semesteremne og samisk nybegynnerkurs*
Unntak fra kravet om generell studiekompetanse og spesielle opptakskrav fastsatt under § 4-10 fjerde strekpunkt gjelder for søkere som har samisk tilknytning etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Finsk semesteremne*
Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder søkere som har finsk tilknytning etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

§ 3-6. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte kunsthøgskolefag

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som fyller spesielle faglige krav fastsatt av institusjonen ved opptak til følgende utdanninger og/eller institusjoner (jf. § 4-1):

- *Kunsthøgskolene*
- *Folkekunst og folkemusikk* ved Høgskolen i Telemark
- *Kunsthøgskolefaglig utdanning* ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og ved Universitetet i Tromsø
- *Studier i utøvende og skapende musikk*
- *Studium i folkedans* ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- *Forfatterstudium* ved Høgskolen i Telemark
- *Scenekunstutdanning* ved Høgskolen i Østfold
- *Studium i duodji 1* ved Samisk høgskole
- *Studium* ved Den norske balletthøgskole
- *Studier i visuell kunst* ved Nordisk institutt for Scene og Studio

§ 3-7. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til spesielt tilrettelagte studier i akvakultur – havbruk og fiskerifag

Institusjoner kan ta opp søkere med relevant fagbrev som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse, til spesielt tilrettelagte studier i akvakultur.

Kapittel 4. Spesielle opptakskrav

§ 4-1. Spesielle opptakskrav i tillegg til generell studiekompetanse

(1) I tillegg til kravet om generell studiekompetanse har departementet fastsatt spesielle opptakskrav for studier og fagområder jf. §§ 4-1 til 4 -10. Fagkravene refererer i hovedsak til norsk videregående opplæring, studieforberedende utdanningsprogram. Fagkravene må være bestått.

(2) Opptaksorganet har plikt til å vurdere om annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper kan godkjennes som likeverdige. Departementet kan gi nærmere regler.

§ 4-2. Spesielle opptakskrav til enkelte helse- og veterinærfag

- *Medisin, odontologi, ernæring og farmasi*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2) og Fysikk 1 og Kjemi (1+2)

- *Bioingeniørutdanning og Reseptarutdanning*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2) og Fysikk 1 eller Biologi 1 eller Kjemi 1

- *Ortopediingeniørutdanning*

Matematikk (R1+R2) og Fysikk 1

- *Tannteknikerutdanning*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2) eller Fysikk 1 eller Kjemi 1

- *Veterinærmedisin*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2) og Kjemi (1+2)

§ 4-3. Spesielle opptakskrav til informatikk, realfag, natur- og miljøfag

- *Informatikkutdanning*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2)

- *Integrerte masterstudier i informatikk ved Universitetet i Oslo, studieretningene Nano- og mikroelektronikk, Avbildning, Robotikk, Simulering og visualisering*

Matematikk (R1+R2) og Fysikk 1

- *Realfag, natur- og miljøfag*

Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2) og Matematikk (R1+R2) eller Fysikk (1+2) eller Kjemi (1+2) eller Biologi (1+2) eller Informasjonsteknologi (1+2) eller Geofag (1+2) eller Teknologi og forskningslære (1+2)

§ 4-4. Spesielle opptakskrav til arkitektur- og teknologiske fag

- *Arkitektutdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet*

Matematikk (R1+R2) og Fysikk 1

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 og tidligere studieordninger, må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2.

- *Arkitektutdanning* ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og Bergen arkitektskole
Søkeren må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Integrert masterstudium i teknologiske fag*
Matematikk (R1+R2) og Fysikk 1

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 og tidligere studieordninger, må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2.

Søkere med bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller fagkravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

- *3-årig ingeniørutdanning*
Matematikk (R1+R2) og Fysikk 1

Søkere med nyere godkjent 2-årig fagskoleutdanning i tekniske fag må dokumentere tilsvarende kunnskaper i matematikk og fysikk.

Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 og tidligere studieordninger, fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Søkere som har bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høgskoleutdanning fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle opptakskravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

Søkere som har generell studiekompetanse og har bestått et realfagskurs med ett semesters omfang med fordypning i matematikk og fysikk fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

For søkere med generell studiekompetanse som blir tatt opp til treterminordning, gjelder ikke det spesielle opptakskravet i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

For søkere som tas opp til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning, jf. § 3-3, med grunnlag i fagbrev/svennebrev og minimum 12 måneder relevant praksis, gjelder ikke det spesielle opptakskravet i matematikk og fysikk som er fastsatt her.

- *2-årig ingeniørutdanning*
Søkere må dokumentere godkjent fagskoleutdanning i tekniske fag fra relevant linje.

- *Teknisk bygningsvern og restaureringsarbeider*
Relevant fagbrev.

Søkeren må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Landskapsarkitektur ved Arkitektur- og designhøgskolen*
Søkeren må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

§ 4-5. Spesielle opptakskrav til enkelte økonomiske og administrative fag

- *Integrert masterstudium i økonomisk/administrative fag og i samfunnsøkonomi*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1+S2)

- *Kostøkonomutdanning*
Fagbrev som institusjonskokk eller tilsvarende.

- *Matematisk finans*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2).

§ 4-6. Spesielle opptakskrav til enkelte hotell- og reiselivsfag

- *Hotelladministrasjon*
Søkere må dokumentere 1 år relevant praksis.

- *Kjøkken- og restaurantledelse*
Fagbrev som kokk, institusjonskokk eller servitør. Andre fag-/svennebrev fra utdanningsprogram for restaurant- og matfag kan vurderes.

§ 4-7. Spesielle opptakskrav til pedagogiske fag

- *Grunnskolelærerutdanning og 5-årig integrert lærerutdanning*
Søkeren må dokumentere minimum 35 skolepoeng og et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 3,0 i matematikk (224 timer). For søkere til grunnskolelærerutdanning med realfag, miljø- og naturfag gjelder i tillegg kravet fastsatt i § 4-3 tredje strekpunkt. For søkere til allmennlærerutdanning ved Samisk høgskole, gjelder i tillegg krav fastsatt i § 4-10. For søkere som har samisk som førstespråk eller andrespråk gjelder karakterkravet i norsk for gjennomsnittet av karakterene i norsk (309 timer) og samisk (309 timer). For søkere som har norsk tegnspråk eller finsk som andrespråk, gjelder karakterkravet i norsk gjennomsnittet av karakterene i første- og andrespråk.

- *Grunnskolelærerutdanning med musikk*
Søkeren må, i tillegg til kravene i første strekpunkt dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Grunnskolelærer- og førskolelærerutdanning med sørsamisk*
Søkeren må dokumentere kunnskaper i sørsamisk språk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. For grunnskolelærerutdanning gjelder i tillegg kravene i første strekpunkt.

- *Faglærerutdanning i musikk, dans og drama og annen grunnutdanning i musikk, dans og drama som er pedagogisk rettet*

Søkeren må dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk, dans eller drama etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Yrkesfaglærerutdanning*
Fag-/svennebrev eller annen fullført og bestått 3-årig yrkesutdanning i skole fra videregående opplæring og 2 års relevant praksis etter avsluttet utdanning. I de tilfeller der det kreves autorisasjon for å praktisere i yrket, kreves det også autorisasjon for opptak til yrkesfaglærerutdanningen.

§ 4-8 (opphevet 1. januar 2009)

§ 4-9. Spesielle opptakskrav til enkelte kunstfag

Ved opptak til følgende utdanninger må søkeren bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen:

- *Studier* ved Kunsthøgskolen i Bergen
- *Studier* ved Kunsthøgskolen i Oslo
- *Scenekunstutdanning* ved Høgskolen i Østfold
- *Studier i utøvende og skapende musikk*
- *Musikkvitenskap* og *Musikkteknologi* ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og *Musikkvitenskap* ved Universitetet i Oslo
- *Kunstfaglig utdanning* ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og ved Universitetet i Tromsø
- *Forfatterstudium*
- *Studieprogram i kunst, medier og kommunikasjon - dansevitenskap*
- *Studier* ved Den norske balletthøgskole
- *Musikkterapi* ved Universitetet i Bergen
- *Studier i visuell kunst* ved Nordisk institutt for Scene og Studio

§ 4-10. Spesielle opptakskrav til diverse fag

• *Spesialtilpasset høyskoleutdanning for døve* ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
Søkere må dokumentere ferdigheter i norsk tegnspråk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

• *Flerkameraproduksjon og dokumentarfilmproduksjon* ved Høgskolen i Lillehammer
Søkerne må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

• *Kulturprosjektledelse* og *Produksjons- og prosjektledelse* ved Høgskolen i Lillehammer
Søkerne må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

• *Studium* ved Samisk høgskole
Søkeren må dokumentere kunnskaper i samisk språk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

• *2-årig trafikklærerutdanning*
Søkeren må ha hatt gyldig førerkort klasse B (personbil) sammenhengende de siste tre årene.

• *Paramedicutdanning*
Fagbrev som ambulansepersonell, samt minimum to års relevant erfaring etter avlagt fagprøve og kompetansebevis for utrykningskjøring.

• *Luftfartsfag*
Matematikk R1 eller matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 samt bestått opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

Søkere til følgende institusjoner må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt ved institusjonen

- *Fotojournalistutdanning* ved Høgskolen i Oslo
- *Animasjon* ved Høgskolen i Volda
- *Industridesign* ved Arkitektur- og designhøgskolen
- *Produktdesignutdanning* ved Høgskolen i Akershus
- *Studier* ved Rudolf Steinerhøgskolen
- *Smykkedesign* ved Universitetet i Agder
- *Film- og fjernsynsutdanning* ved Høgskolen i Lillehammer

- *Årsstudium i film og TV* ved Nordisk Institutt for Scene og Studio

§ 4-11. Desentralisert utdanning og deltidsutdanning

For opptak til desentralisert og/eller deltidsutdanning kan institusjonene fastsette spesielle opptakskrav i form av relevant yrkeserfaring og arbeidstilknytning i studietiden. For opptak til deltidsstudium kan det i tillegg stilles krav om tilknytning til utdanningsstedet.

Kapittel 5. Opptak på visse vilkår (Betinget opptak)

§ 5-1. Opptak på visse vilkår

(1) Søkere som på grunn av spesielle omstendigheter ikke kan avlegge eksamen i videregående opplæring, og som derfor ikke kan få dokumentasjon for bestått opplæring som normalt er krav for opptak til institusjoner som omfattes av denne forskrift, kan få opptak til høyere utdanning på visse vilkår. Søkeren får opptak til høyere utdanning på vilkår av at han/hun består eksamen i ett eller flere fag i videregående opplæring i løpet av første semester etter opptak. Det er en forutsetning at søkeren har karakteren 2 eller bedre i standpunktkarakter i det faget han/hun ikke har avlagt eksamen i, og at søkeren ikke allerede har avsluttende vurdering i faget.

(2) Med særskilte forhold menes her sykdom, ulykker eller dødsfall i nær familie. Dersom det foreligger andre særskilte forhold, kan opptaksorganet gi opptak på visse vilkår. Særskilte forhold må dokumenteres ved attest fra lege, annet helsepersonell, politi eller tilsvarende.

(3) Søkere som har fått opptak på visse vilkår, kan ikke få reservert studieplass til senere opptak.

(4) Studenter med opptak på visse vilkår som ikke fyller opptakskravene innen den fastsatte fristen, mister studieplassen og studieretten.

(5) Studenter som avlegger eksamen i et studium de har fått opptak til på visse vilkår, får ikke denne eksamenen godkjent som bestått uten at opptakskravet er oppfylt.

(6) Den utdanningsinstitusjon som gir opptak på visse vilkår, skal så langt det er mulig og rimelig, legge til rette for at studenten både kan gå opp til utsatt eksamen i videregående opplæring, og gjennomføre det studiet det på visse vilkår er gitt opptak til. Dersom institusjonen ikke finner å kunne legge til rette på denne måten, skal studenten få forlenge opptaket på visse vilkår til neste gang det blir arrangert utsatt eksamen i det aktuelle faget i videregående opplæring.

Kapittel 6. Politiattest ved opptak til høyere utdanning

§ 6-1. Generelt

Søkere til utdanninger som er nevnt i dette kapitlet, må legge frem politiattest i forbindelse med opptak. § 6-2 til § 6-4 angir hva slags politiattest som skal legges frem for opptak til de ulike utdanningene.

§ 6-2. Utdanninger der det kreves politiattest tilsvarende slik politiattest som kreves for yrkesutøvelse

Søkere til følgende utdanninger må fremlegge politiattest tilsvarende den som i lov kreves for yrkesutøvelse:

1. allmennlærerutdanning og grunnskolelærerutdanningene, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova),

2. faglærerutdanning, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova),
3. 5-årig integrert lærerutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova),
4. førskolelærerutdanning, jf. lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager,
5. barnevernspedagogutdanning, jf. lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester. Politiattesten må også vise om søkeren er siktet, tiltalt eller domfelt for overtredelse av straffeloven § 192,
6. sosionomutdanning, jf. lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester. Politiattesten må også vise om søkeren er siktet, tiltalt eller domfelt for overtredelse av straffeloven § 192,
7. lærer- og førskolelærerutdanning ved Rudolf Steinerhøyskolen, jf. lov 4. juli 2003 nr. 84 om *private skolar med rett til statstilskot* og lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager.

§ 6-3. Utdanninger der det kreves politiattest som gjelder straffebestemmelser om sedelighet og vold. Politiattestens innhold.

(1) Søkere til følgende utdanninger må fremlegge politiattest som viser merknader om siktelse, tiltale eller dom for overtredelse av straffeloven kap. 19 med unntak av § 202 og § 204, og straffeloven § 229, § 231, § 233, § 235 og § 236:

1. profesjonsutdanning i spesialpedagogikk,
2. profesjonsutdanning i pedagogikk,
3. utdanning til tolk for døve, døvblitte og døvblinde.

(2) Tidsbegrensningen i lov 11. juni 1971 nr. 52 om strafferegistrering § 6 gjelder ikke anmerkninger i forhold til straffelovens § 195, § 196, § 212 første ledd nr. 3 og § 201 første ledd bokstav c, § 212 andre ledd og § 200 andre ledd.

§ 6-4. Andre utdanninger der det kreves politiattest. Politiattestens innhold.

(1) Søkere til følgende utdanninger må fremlegge politiattest som viser merknader om siktelse, tiltale eller dom for overtredelse av straffeloven § 195, § 196, § 200 andre ledd og § 201 første ledd bokstav c. Tidsbegrensningen i lov 11. juni 1971 nr. 52 om strafferegistrering § 6 gjelder ikke.

1. ballettpedagogutdanning,
2. kateketutdanning,
3. kirkevergeutdanning,
4. menighetssekretærutdanning,
5. trenerutdanning
6. utdanning i friluftsliv, kultur og naturrettleiing
7. eurytmiutdanning

(2) Søkere til utdanninger som fører frem til følgende yrker, må fremlegge politiattest. Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller domfelt for overtredelse av straffeloven § 192, § 193, § 194, § 195, § 196, § 197, § 199, § 200 annet ledd, § 201 første ledd bokstav c, § 203 eller § 204a. Tidsbegrensningen i lov 11. juni 1971 nr. 52 om strafferegistrering § 6 gjelder ikke.

1. audiograf
2. ergoterapeut
3. fysioterapeut
4. klinisk ernæringsfysiolog
5. lege
6. optiker

7. ortopediingeniør
8. psykolog
9. radiograf
10. sykepleier
11. tannlege
12. tannpleier
13. vernepleier.

§ 6-5. Utstedelse av politiattest

(1) For utstedelse av politiattest gjelder lov 11. juni 1971 nr. 52 om strafferegistrering og forskrift 20. desember 1974 nr. 4 om strafferegistrering, med de unntak og presiseringer som fremgår ovenfor.

(2) Politiattest utstedt etter denne forskrifts § 6-2 nr. 5 og 6 skal inneholde merknader om forelegg.

§ 6-6. Tidspunktet for fremleggelse av politiattest

(1) Søkere som får tilsagn om plass ved utdanninger som nevnt i denne forskrifts § 6-2 til § 6-4 og som har merknad på politiattesten som er relevant for opptak til vedkommende utdanning, skal sende politiattesten til utdanningsstedet innen fristen som er satt for å motta utdanningsplassen.

(2) Søkere som får tilsagn om plass ved utdanninger som nevnt i § 6-2 til § 6-4 og som ikke har merknad på politiattesten som er relevant for opptak til vedkommende utdanning, skal legge frem politiattesten for utdanningsstedet senest ved fastsatt utdanningsstart, jf. § 6-7.

(3) Søkere som får tilsagn om plass ved utdanninger mindre enn fjorten dager før, eventuelt etter, studiestart, skal legge fram politiattesten senest fjorten dager etter at tilsagn om utdanningsplass er gitt.

(4) Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

§ 6-7. Bekreftelse ved opptak

Søkere som omfattes av denne forskrifts § 6-6 andre ledd, skal sammen med melding om at de mottar studieplassen bekrefte at de kjenner regelverket om politiattest, og at de vil levere attest som er relevant for opptak til vedkommende utdanning, jf. § 6-2 til § 6-4, innenfor de fastsatte frister.

§ 6-8. Ny politiattest i løpet av utdanningen

(1) Ved utdanninger som er omfattet av kapittel seks i forskriften, jf. §§ 6-2, 6-3 og 6-4 skal studentene fremlegge ny politiattest hvert tredje år fra den enkelte students utdanningsstart, forutsatt at det gjenstår obligatorisk klinisk undervisning eller praksisopplæring.

(2) Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

§ 6-9. Følger av at politiattest ikke fremlegges

(1) Søkere eller studenter som ikke fremlegger politiattest i henhold til reglene i denne forskriften, har ikke rett til å delta i klinisk undervisning eller praksisopplæring ved den aktuelle utdanningen.

(2) Det kan gjøres unntak fra bestemmelsen i første ledd dersom årsaken til at søkeren eller studenten ikke fremlegger politiattest i henhold til reglene i denne forskriften, ligger utenfor vedkommendes kontroll.

§ 6-10. Følger av at studenten ikke kan delta i praksisopplæring/klinisk undervisning

Studenter som ikke kan delta i obligatorisk praksisopplæring/klinisk undervisning, vil ikke kunne få vitnemål for fullført grad eller utdanning.

§ 6-11. Behandling av politiattesten ved utdanningsinstitusjonen

(1) Dersom det fremgår av en politiattest at studenten har slik merknad som nevnt under § 6-2 til § 6-4, skal utdanningsinstitusjonen straks underrette om den rett studenten har til bistand i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4-9 sjuende ledd.

(2) Utdanningsinstitusjonen skal snarest mulig og senest innen ti dager etter at politiattesten er mottatt, sende politiattesten til den nasjonale nemnda som er opprettet i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4-9 femte ledd. Med politiattesten skal det følge en oversikt over innhold og veiledning i den kliniske undervisningen/praksisopplæringen og en uttalelse om hvorvidt studenten bør utelukkes fra å delta i denne. Studenten skal samtidig få kopi av institusjonens uttalelse til nemnda med vedlegg, og gis fjorten dagers frist til å uttale seg til nemnda.

§ 6-12. Den nasjonale nemnda for politiattest

(1) Den nasjonale nemnda for politiattest skal oppnevnes i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4-9 femte ledd. Den oppnevnes for fire år av gangen. Det skal oppnevnes personlige varamedlemmer.

(2) Den nasjonale nemnda for politiattest er vedtaksfør når leder og tre andre medlemmer er til stede.

(3) Nemnda skal behandle saken snarest mulig, og senest innen fire uker etter at saken er mottatt fra undervisningsinstitusjonen.

(4) Nemnda skal med bakgrunn i forholdene ved den kliniske undervisningen og praksisopplæringen på den utdanningen der studenten er tilbudt studieplass, og opplysningene om de forhold som ligger til grunn for politiattesten, vurdere om hensynet til pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre skal føre til at studenten skal utestenges fra klinisk undervisning eller praksisopplæring.

(5) Nemnda kan innkalle studenten til møte dersom det anses nødvendig for å få saken tilfredsstillende opplyst.

(6) Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette er klageinstans for nemndas vedtak.

§ 6-13. Taushetsplikt

(1) Den som får kjennskap til taushetsbelagte opplysninger gjennom en politiattest, plikter overfor uvedkommende å bevare taushet om disse, jf. forvaltningsloven § 13 - § 13e.

(2) Brudd på taushetsplikten kan straffes etter straffeloven § 121.

§ 6-14. Oppbevaring av politiattest

Politiattesten skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende og makuleres etter å ha vært benyttet til formålet.

Kapittel 7. Rangering av søkere ved opptak

§ 7-1. Generelt om rangering og kvoter

(1) Opptak til studier skjer på grunnlag av rangering innenfor kvoter. Kvote er et bestemt antall eller en bestemt andel av studieplassene som fordeles blant søkere som tilfredsstillt nærmere bestemte krav.

- (2) Alle kvalifiserte søkere som innen fastsatte frister for opptaket dokumenterer at de oppfyller tilhørighetskriteriene for en kvote, konkurrerer om studieplass i kvoten.
- (3) Grunnlaget for rangering er den dokumentasjon som kvalifiserer søkeren for et studium.
- (4) Søkere med høy poengsum rangeres foran søkere med lav poengsum. Søkere med lik poengsum i en kvote rangeres etter alder.
- (5) 10 dager etter studiestart kan den enkelte institusjon, dersom det har vist seg umulig å innkalle søkere i samsvar med rangeringslister, tilby ledige studieplasser til kvalifiserte søkere uten hensyn til rangeringen for øvrig.

§ 7-2. Kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

- (1) Kvote for førstegangsvitnemål omfatter søkere som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har fått utstedt førstegangsvitnemål etter tre år i videregående opplæring etter bestemmelser fastsatt i *forskrift til lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa*. Kvoten omfatter også søkere som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har oppnådd generell studiekompetanse på bakgrunn av vitnemål fra yrkesfag samt fagkravene i § 2-1.
- (2) Søkere i kvote for førstegangsvitnemål rangeres på grunnlag av bestemmelsene i § 7-5, § 7-8, § 7-9 eller etter §§ 7-13 og 7-14.
- (3) 50 % av studieplassene skal tilbys søkere i kvote for førstegangsvitnemål.
- (4) Søkere som fyller kriteriene for opptak i kvote for førstegangsvitnemål, men som ikke får tilbud om studieplass, konkurrerer videre i ordinær kvote.
- (5) Departementet kan unnta enkelte studier fra kravet om kvote for førstegangsvitnemål.

§ 7-3. Spesielle kvoter

- (1) Når særskilte forhold gjør det ønskelig, kan departementet fastsette spesielle kvoter for enkelte utdanninger. Spesielle kvoter har andre tilhørighetskriterier enn kvote for førstegangsvitnemål.
- (2) Departementet kan i særskilte tilfeller fastsette kvote for førstegangsvitnemål innenfor en spesiell kvote.
- (3) Departementet kan fastsette avvikende rangeringsregler for spesielle kvoter, herunder regler for tildeling av særlige tilleggspoeng.
- (4) Søkere som fyller kriteriene for opptak i en spesiell kvote, men som ikke får tilbud om studieplass, konkurrerer eventuelt videre i kvote for førstegangsvitnemål og deretter i ordinær kvote, jf. § 7-2.

§ 7-4. Poengberegning av søkere med mer enn ett grunnlag for rangering

Søkere som fyller kravene til generell studiekompetanse både som 23/5-søker og på grunnlag av 3-årig videregående opplæring eller tilsvarende, jf. § 2-1, skal poengberegnes etter begge disse grunnlagene for rangering. Ved rangering som 23/5-søker kan det for disse søkerne inngå fag fra beståtte vitnemål eller kompetansebevis som er nødvendig for at søkeren skal bli kvalifisert for et studium, og fag som kan gi tilleggspoeng. Lærestedet skal bruke den poengberegningen som gir høyest rangering.

§ 7-5. Karakterpoeng for søkere med 3-årig videregående opplæring

- (1) Alle fag med tallkarakterer som inngår i grunnlaget for rangering, skal regnes med i beregningen av karakterpoeng.

(2) Karakterpoeng er gjennomsnittet av samtlige tallkarakterer, med to desimaler, multiplisert med 10. For fellesfag skal bare karakter(er) på høyeste nivå inngå i beregningen av karakterpoeng.

(3) Departementet eller den institusjon departementet bemyndiger, kan fastsette omregningstabeller for søkere med International Baccalaureate, fransk baccalauréat eller annen videregående opplæring fra utlandet.

(4) For søkere med vitnemål fra norsk gymnas med bokstavkarakterer gjelder fastsatt omregningstabell, jf. § 9-2.

§ 7-6. Karakterpoeng for 23/5-søkere

(1) Karakterpoengene regnes ut på grunnlag av de fagene som dekker generelle og spesielle opptakskrav og de fagene som gir tilleggspoeng.

(2) Karakterpoengene regnes ut som gjennomsnittet av samtlige tallkarakterer med to desimaler, multiplisert med 10. For fellesfag skal bare karakter(er) på høyeste nivå inngå i beregningen av karakterpoeng.

(3) Søkere som tilfredsstillt ett eller flere generelle eller spesielle fagkrav for opptak på grunnlag av annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper enn fagene bestått i norsk videregående opplæring, skal rangeres etter § 7-12.

§ 7-7. Karakterforbedringer

Ved beregning av karakterpoeng utenom kvote for førstegangsvitnemål skal karakterforbedringer erstatte tidligere karakter(er) i samme fag.

§ 7-8. Tilleggspoeng for realfag og fremmedspråk fra videregående opplæring

Fra og med opptak til studieåret 2011-2012 gjelder følgende:

(1) Det kan totalt gis inntil 4 tilleggspoeng for programfag fra programområde for realfag og programfag innen "Fremmedspråk" fra videregående opplæring i Kunnskapsløftet. Fagene må være bestått. Det gis ikke uttelling for fag som overlapper hverandre.

(2) Alle programfag fra programområde for realfag og programfag innen "Fremmedspråk" med et omfang på 140 timer gir 0,5 tilleggspoeng, bortsett fra fagene Matematikk R2, Fysikk 2 og "Fremmedspråk" III, som gir 1,0 tilleggspoeng.

(3) Søkere med studieforbereende Vg3 i utdanningsprogram for naturbruk får 0,5 tilleggspoeng.

(4) Søkere med International Baccalaureate får innenfor en total ramme på 4 tilleggspoeng følgende:

0,5 tilleggspoeng for realfag fra faggruppe 4 Experimental sciences og faggruppe 5 Mathematics and computer science tatt på lavere nivå ("standard level") og 1,0 tilleggspoeng for realfag fra faggruppe 4 Experimental sciences og faggruppe 5 Mathematics and computer science tatt på høyere nivå ("higher level"). Matematikk og fysikk tatt på høyere nivå ("higher level") gir 1,5 tilleggspoeng.

0,5 tilleggspoeng for fremmedspråk (ikke engelsk og Norwegian) fra faggruppe 2 Second language tatt på lavere nivå ("standard level") og 1,0 tilleggspoeng for fremmedspråk tatt på høyere nivå ("higher level").

(5) Søkere med vitnemål fra fransk baccalauréat får innenfor en total ramme på 4 tilleggspoeng følgende:

Bestått fransk baccalauréat (alle linjer) gir 1,0 tilleggspoeng forutsatt at norsk er valgt som fag på vitnemålet.

Bestått Linje S Scientifique gir 4,0 tilleggspoeng

Bestått Linje ES Economique gir 0,5 tilleggs poeng
Bestått Linje S Littéraire får inntil 0,5 tilleggs poeng for et annet fremmedspråk,
jf. 6. ledd.

(6) Søkere med vitnemål fra annen nåværende eller tidligere norsk eller nordisk videregående opplæring som er eller har vært offentlig godkjent, eller med opptaksgrunnlag fra utlandet for øvrig, kan få inntil 4 tilleggs poeng når det i deres utdanning inngår fagkombinasjoner som må anses likeverdige med de realfag og fremmedspråk som etter andre ledd gir rett til tilleggs poeng.

§ 7-9. Tilleggs poeng for underrepresentert kjønn

Departementet kan bestemme at det for enkelte utdanninger gis 1 eller 2 tilleggs poeng for søkere av det kjønn som er klart underrepresentert blant studenter eller yrkesutøvere fra vedkommende utdanning.

§ 7-10. Tilleggs poeng for alder

(1) For søkere utenom kvote for førstegangsvitnemål som har vitnemål om bestått treårig videregående opplæring som gir studie- eller yrkeskompetanse, gis det 2 alders poeng pr. år fra og med det året søkeren fyller 20 år, maksimalt 8 poeng.

(2) For 23/5-søkere gis det 2 alders poeng pr. år fra og med det året søkeren fyller 24 år, maksimalt 8 poeng.

§ 7-11. Tilleggs poeng for høyere utdanning, ett år på folkehøgskole, siviltjeneste eller militær førstegangstjeneste

(1) Det gis 2 tilleggs poeng for *enten* et fullført studium eller samlet 60 studiepoeng ved universitet eller høyskole, *eller* ett år på en folkehøgskole med godkjent skoledokumentasjon, *eller* fullført militær førstegangstjeneste eller siviltjeneste.

(2) Et fullført halvårig studium eller 30 studiepoeng gir 1 tilleggs poeng.

(3) Det gis maksimalt 2 tilleggs poeng etter denne bestemmelsen.

§ 7-12. Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes

(1) Kvalifiserte søkere som ikke kan poengberegnes, må rangeres i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en individuell skjønsmessig vurdering. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter rangering på grunnlag av poengberegning.

(2) Ved vurderingen skal det tas hensyn til om søkeren har et opptaksgrunnlag og en fagsammensetning som er likeverdig med det som gir grunnlag for tilleggs poeng for realfag/ fremmedspråk for søkere som kan poengberegnes.

(3) Opptaksorganet skal ved vurderingen legge vekt på søkerens reelle kvalifikasjoner for studiet, herunder søkerens norskkunnskaper.

§ 7-13. Rangering på grunnlag av særskilt vurdering

(1) Grunnlag for opptak etter særskilt vurdering kan være at annet morsmål enn norsk, sykdom, funksjonshemming eller andre spesielle forhold gir grunn til å anta at søkerens karakterpoengsum etter bestemmelsene i §§ 7-5 til 7-7 ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner.

(2) Søkere som ønsker å bli vurdert etter denne bestemmelsen, må be om dette i søknaden og legge ved egen begrunnelse og dokumentasjon av de forhold som anføres.

(3) Forhold som nevnt over gir ikke i seg selv rett til studie plass. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter

§§ 7-1 til 7-12 og § 7-14.

(4) For studier med opptaksprøve kommer denne bestemmelsen til anvendelse for så vidt tilbud om opptaksprøve eller endelig rangering helt eller delvis bygger på poengberegning etter §§ 7-1 til 7-12.

(5) Søkere som ikke får tilbud om opptak etter disse reglene, skal rangeres etter reglene i hhv. §§ 7-1 til 7-12 og § 7-14.

§ 7-14. Rangering på grunnlag av opptaksprøve

(1) Søkere til studier som etter §§ 4-4, 4-9 og 4-10 har opptaksprøve som spesielt opptakskrav kan rangeres på en av følgende måter:

- Etter §§ 7-1 til 7-13 alene
- På grunnlag av opptaksprøve alene
- På grunnlag av både §§ 7-1 til 7-13 og opptaksprøve.

(2) Departementet fastsetter hvilket alternativ som skal brukes for de enkelte studier. Kvote for førstegangsvitnemål, jf. § 7-2, gjelder med mindre departementet har fastsatt unntak, jf. § 7-2 femte ledd.

§ 7-15. Rangering ved opptak til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning

Ved opptak til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning, jf. § 3-3, rangeres søkere med karakteren meget godt på fag-/svenneprøven foran søkere med karakteren godt når søkerne ellers har samme poengsum. Ved fortsatt poenglikhet rangeres søkerne etter alder.

Kapittel 8. Nasjonal klagenemnd for opptak gjennom Samordna opptak

§ 8-1. Nasjonal klagenemnd for opptak gjennom Samordna opptak

(1) Reglene for nasjonal klagenemnd gjelder klager over enkeltvedtak i den nasjonale opptaksmodellen (NOM) for grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler som organiseres av Samordna opptak (SO).

(2) Reglene for nasjonal klagenemnd gjelder ikke vedtak om opptak på grunnlag av realkompetanse og vedtak om opptak etter at det er innvilget dispensasjon fra enkelte av kravene om generell studiekompetanse, jf. § 3-6 i lov om universiteter og høyskoler. Reglene gjelder heller ikke for klager på vurdering av spesielle opptakskrav som omfatter ferdigheter eller opptaksprøver etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. Klager på slike vedtak behandles i samsvar med den klageordning som er etablert ved det enkelte lærested.

§ 8-2. Klagenemndas oppnevning og sammensetning

(1) Klagenemnda oppnevnes av departementet.

(2) Klagenemnda skal ha sju medlemmer og slik sammensetning:

- a) En leder og nestleder som skal fylle de lovbestemte krav til lagdommere.
- b) Tre medlemmer, hvorav en skal oppnevnes som nestleder, jf. kravet over, og deres varamedlemmer fra de institusjoner forskriften gjelder for.
- c) Ett medlem med personlig varamedlem fra forvaltningsområdet for videregående opplæring.

d) To medlemmer og deres varamedlemmer foreslått av representative studentorganisasjoner.

(3) Studentrepresentantene oppnevnes normalt for to år.

(4) Sekretariatet for klagenemnda skal ligge i Samordna opptak.

§ 8-3. Klagenemndas avgjørelse

- (1) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller nestlederen og minst fire andre medlemmer, herav en studentrepresentant, er til stede.
- (2) Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

Kapittel 9. Overgangsregler

§ 9-1. Generell studiekompetanse etter tidligere ordninger

(1) Søkere som iht Reform 94 har bestått 3-årig videregående opplæring med grunnkurs, VKI og VKII, eller bestått fagopplæring med fagbrev/svennebrev, eller er 23/5-søkere, og som har følgende fag, bestått med karakteren 2 eller bedre, fra videregående opplæring (Reform 94):

- norsk (14)
- engelsk (5)
- matematikk (5)
- naturfag (5)
- samfunnsfag (6), som omfatter nyere historie (4) og samfunnslære (2)

har generell studiekompetanse. Fagene er oppgitt med gjennomsnittlig uketimetall i parentes.

(2) For søkere som har lest norsk og samisk med respektive (11)+(11) uketimer, gjelder ikke kravet om 14 uketimer norsk.

(3) Søkere som har bestått 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 oppfylder kravene til generell studiekompetanse.

(4) Søkere som har fullført og bestått 3-årig videregående opplæring, studieretning for allmenne fag eller studieretning for handels- og kontorlag, har generell studiekompetanse. Tilsvarende gjelder for søkere som har bestått examen artium eller eksamen fra økonomisk gymnas.

(5) Grunnkurs, VKI og VKII i studieretning for handels- og kontorlag med bestått i fagene norsk, matematikk, regnskapslære, engelsk, sosialøkonomi og organisasjonslære, tilsvarende fagkravene i norsk, engelsk, matematikk og samfunnsfag.

(6) For søkere som våren 1992 eller tidligere har avlagt eksamen eller delprøver i samfunnsfag ved studieretning for allmenne fag, blir 5 uketimer godkjent. Dette kan omfatte geografi, historie og samfunnslære eller samfunnskunnskap.

(7) Søkere som før 1. juni 1997 er tatt opp til, eller kan dokumentere å ha fått en vurdering av sitt opptaksgrunnlag ved et universitet eller en vitenskapelig høyskole på grunnlag av annen høvelig utdanning (tidligere Vei I-, II- og III-vurderinger), eller er tatt opp med hjemmel i § 4 bokstav b punkt 20 i tidligere forskrift 12. desember 1991 nr. 812 om opptak til regionale høyskoler, har generell studiekompetanse.

(8) For søkere med 3-årig videregående opplæring fra Oslo By Steinerskole til og med 2004 og fra øvrige Rudolf Steinerskoler til og med 2005, gjelder at det skal vurderes individuelt om de fyller kravene til generell studiekompetanse.

(9) Søkere som har dokumentert engelsk med (2 + 2) uketimer fra grunnkurs og VKI i yrkesfaglig studieretning i Reform 94, oppfylder kravet om engelsk 140 timer, jf. bestemmelser gitt i medhold av forskrift til opplæringsloven § 24-11 om hvordan fag kan erstatte hverandre fra Reform 94 til Kunnskapsløftet.

§ 9-2. Overgangsregler om rangering

(1) Omregningstabell for søkere med vitnemål fra norsk gymnas med bokstavkarakterer:
S = 6, M = 5, G = 4, T = 4, Ng = 2

(2) Kvote for førstegangsvitnemål omfatter også søkere som var omfattet av primærvitnemålskvoten i henhold til forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler, § 7-2, første ledd. Slike søkere kan dokumentere generelle eller spesielle opptakskrav og fag som gir realfagspoeng i form av tilleggsdokumentasjon.

§ 9-3. Overgangsregler for spesielle opptakskrav

Søkere som dokumenterer fastsatte spesielle opptakskrav (realfag) med studieretningsfag fra videregående opplæring før Kunnskapsløftet, oppfyller kravet når de kan dokumentere det fastsatte kravet på VKII-nivå eller tilsvarende ("høyeste nivå"). Søkerne vil samtidig anses å ha oppfylt lavere nivå i faget.

Kapittel 10. Falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner

§ 10-1. Utfyllende definisjoner til lov om universiteter og høyskoler § 3-7 sjette ledd

(1) Et vitnemål eller dokument er falskt dersom vitnemålet eller dokumentet inneholder skriftlig eller digital dokumentasjon som ikke er sannferdig, eller manipulasjon eller endringer i et opprinnelig, skriftlig eller digitalt, vitnemåls eller dokumentets innhold.

(2) Med dokumenter utstedt fra falske utdanningsinstitusjoner menes dokumenter som er utstedt fra ikke-eksisterende utdanningsinstitusjoner, eller fra utdanningsinstitusjoner som gir uriktig uttrykk for å ha en akkreditering etter lov om universiteter og høyskoler § 3-1 eller etter tilsvarende utenlandsk regelverk.

Kapittel 11. Ikrafttredelse

§ 11-1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2009 og gjelder fra og med opptak til studieåret 2009-2010. Fra samme dato oppheves følgende forskrift:

- Forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler.